

Ekonomienheten
Anders Johansson

Kommunfullmäktige

BUDGETRAMAR OCH DIREKTIV FÖR 2012

Sammanfattning

Inför budget 2012 har ramar, direktiv samt en arbetsplanering utarbetas. De finansiella målen överensstämmer med de långsiktiga målen som fastställts av kommunfullmäktige i samband med budget- och verksamhetsplan för år 2011.

Målen innehåller bland annat ett resultat före avsättningar på 6,3 mnkr. Skattesatsen är oförändrad (21,50 kr). Investeringsutrymmet beräknas till 31 mnkr. Ramarna utökas totalt för verksamheterna i kommunen med 7,8 mnkr (2,6 %). Kostnader för löneökningar beräknas till 3,5 %. Effektiviseringar blir nödvändiga för att rymma verksamheterna inom disponibla ramar.

Förslag till beslut:

Kommunfullmäktige fastställer budgetramar och direktiv för budget- och verksamhetsplan år 2012.

Anders Johansson
Ekonomichef

Budgetramar samt direktiv budget 2012

Bakgrund

Karlsborgs kommuns ekonomiska utveckling har de senaste åren varit god. Resultatet för kommunen 2010 blev 3,5 mnkr. Då ska dock noteras en avsättning för sluttäckning av kommunens avfallsdeponi om 8,9 mnkr. Med denna avsättning täcks hela den beräknade kostnaden (15 mnkr) för sluttäckningen. Det positiva resultatet för 2010 beror främst på lägre personalomkostnader och högre skatteintäkter än budgeterat.

Marsprognosen för 2011 visar dock på ett försämrat resultat både för kommunen (1,4 mnkr), samt inklusive kommunkoncernen där de kommunala bolagen ingår (1,3 mnkr). Resultatprognosen ligger på en låg nivå jämfört med kommunens resultatmål 3,9 mnkr och oroande nära ett negativt resultat.

Sveriges ekonomi har en kraftig tillväxt. Bruttonationalprodukten (BNP) steg 5,5 procent 2010 och för året prognostiseras tillväxten bli 4,8 %. Det finns dock utrymme för fortsatt tillväxt och en lägre arbetslöshet då resursutnyttjandet i ekonomin går att öka. I takt med att arbetslösheten sjunker beräknas löneökningar stiga upp mot fyra procent. Däremot konsumentprisindex förväntas få en minskad tillväxt med några tiondels procentenheter per år efter en topp år 2011 med 2,8 %. Förändringar sker i befolkningsstrukturen som innebär att behoven för kommunernas olika verksamheter varierar kraftigt mellan åren. Fram till år 2015 minskar antal elever i gymnasiet medan förskola och äldreomsorg ökar. Att anpassa verksamheten till behoven och planera framåt utefter dessa förändringar är viktigt för att kommunerna ska kunna bedriva en effektiv verksamhet.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) räknar inte med att de för kommunsektorn historiskt starka resultaten för 2009-2010 kommer att stå sig. Resultatnivån beräknas falla och om inget görs åt kommunsektorns kostnadsvolym är resultatet nere i noll år 2015

Folkmängden i Karlsborgs kommun uppgick till 6 752 personer den sista december 2010. Detta innebär att befolkningen minskat 32 personer jämfört med föregående år. För budget 2012 har folkmängden prognostiserats till 6 696 personer. Antalet invånare, åldersintervaller och kön har beräknats med hjälp av regionens befolkningsprognos.

Vissa verksamheterna har under en längre tid haft problem med att rymma kostnaderna inom de beslutade ramarna. Liksom tidigare år måste fokus ligga på bättre och effektivare användning av de medel som står till buds istället för att budgetprocessen koncentreras till de medel som "saknas".

Kommunfullmäktige föreslås anta budgetramar samt direktiv mm för budgetarbetet 2012 vilket beskrivs på följande sidor.

Karlsborg maj 2011
Anders Johansson
Ekonomichef

DIREKTIV OCH FÖRUTSÄTTNINGAR

Ramar och finansiella förutsättningar

Budgetramar och direktiv för 2012 överensstämmer med fullmäktiges långsiktiga finansiella mål (resultatmål, investeringar mm). Som beräkningsunderlag har maj månads skatteprognos från Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) använts. Skatteprognosen är baserad på oförändrad skattesats budgetåret 2012. Invånare är beräknade efter Västra Götalandsregionens befolkningsprognos både vad gäller antal (totalt för kommunen 6 696 st), ålder och kön.

Resultatbudget (tkr)	Bokslut 2010	Budget 2011	Plan 2012
Verksamhetens intäkter	76 091	72 261	72 984
Verksamhetens kostnader	-356 580	-356 958	-359 189
Avskrivningar	-9 374	-10 711	-11 317
Skatteintäkter	242 870	247 951	254 995
Generella statsbidrag mm	60 481	53 007	50 477
Finansiella intäkter	643	410	410
Finansiella kostnader	-1 713	-2 060	-2 060
Avsättning deponin	-8 900	-1 500	-1 500
Årets resultat	3 518	2 400	4 800

Finansieringsbudget (tkr)	Bokslut 2010	Budget 2011	Plan 2012
Resultat	3 518	2 400	4 800
Justering för av- och nedskrivning	9 374	10 711	11 317
Övrigt	4 002	1 500	1 500
Kassaflöde från den löpande v-heten	16 894	14 611	17 617
Investeringsverksamheten	-41 961	-15 000	-31 000
Finansieringsverksamheten (lån mm)	0	0	0
Årets kassaflöde	-25 067	-389	-13 383

Kommunfullmäktige föreslås fastställa kommunbidrag för nämnderna som utökas med drygt 7,8 mnkr (2,6 %) jämfört med fastställd ram 2011. Jämfört med justerad (se bilaga 1) ram ökar ramarna med 8,3 mnkr (2,8 %). Justeringen är gjord på grund på tagna beslut budget 2011 samt tillfälliga utökningar endast avsedda för budgetår 2011. Av den totala ramen har 4,66 mnkr (1,5 % av ram) samt 0,57 mnkr (reovering "Gamla skolan" i Mölltorp) ej utfördelats. I samband med att budgetförslaget läggs i november sker den slutgiltiga fördelningen av disponibla medel.

Nämnd/Driftbudget (tkr)	Ram 2011	Justerad Ram Enligt bilaga 1	Ram 2012
Kommunstyrelsen	45 043	44 489	44 945
Kultur- och fritidsnämnd	12 156	12 156	12 281
Bygg- och miljönämnd	4 470	4 519	4 565
Barn- och utbildningsnämnd	126 605	126 605	127 904
Socialnämnd	108 312	108 312	109 423
Ej utförd. medel 1,5 %	0	0	4 660
Ej utförd. medel "Gamla skolan"	0	0	570
Summa:	296 586	296 081	304 348

Investeringar

Kapitalkostnader för eventuella investeringar ska finansieras inom ramen för driftbudgeten.

Nämnd/Investeringsbudget (tkr)	Budget 2011	Plan 2012
Kommunstyrelsen, kommunbank	15 000	31 000
Summa:	15 000	31 000

Investeringsbudgetens ramar för 2012 har anpassats till det planerade ekonomiska utrymmet. Ingen hänsyn är tagen till utredning "Skola 2016" förutom "Gamla skolan" i Mölltorp och Tallkottens förskola.

Personalkostnader

Nämnderna ska i budgeten inarbeta löneökningar som i genomsnitt är beräknade att medföra en kostnadsökning med 3,5 % under år 2012.

Avvikelse kan förekomma för specifika grupper och även avtalstider kan variera för de olika fackförbunden. Hänsyn till kommunens ekonomiska läge ska tas i samband med aktuella förhandlingar.

Sveriges Kommuner och Landstings preliminära rekommendation för anställdas personalomkostnader, år 2012, är 39,08 % (lagstadgade 31,42 %, avtalsenliga 0,83 %, avtalspensioner 6,83 %) samt för förtroendevalda 31,42 %.

För anställda som ej fyllt 26 år är personalomkostnaderna 21,91 % (lagstadgade 15,49 %, avtalsförsäkringar och pension 6,42 %).

För anställda födda 1938-1946 är personalomkostnaderna 15,81 % (lagstadgade 10,21 %, avtalsförsäkringar 0,01 %, pension 5,59 %).

För anställda före 1937 utgår inga arbetsgivaravgifter.

Eventuellt kan personalomkostnaderna komma att justeras i samband med nya rekommendationer från SKL.

Tjänster och varor

Genomsnittlig kostnadsökning är beräknad till 1,7 %. Kraftiga avvikelser kan förekomma avseende specifika varor och tjänster. Nämnderna ska inarbeta kända eller realistiskt uppskattade kostnadsökningar i respektive budgetförslag.

Kapitalkostnader

Kapital- och driftkostnader till följd av investeringar, ombyggnationer etc. ska rymmas inom ramen för respektive nämnd. Internräntan sänks från 4,3 % till 4,2 % i enlighet med SKL:s rekommendation. För ytterligare information om kapitalkostnader se fastställd Investeringspolicy.

Ekonomienheten har försett nämnderna med en preliminär kostnadsberäkning.

OBS! Då investeringsramarna inte fördelas ut omgående på nämnds nivå måste respektive nämnd uppskatta effekten av tillkommande investeringar under 2011 och 2012.

Intern hyresuppräknning mm

Alla lokalförhyrningar och tjänster som tillhandahålles av fastighetsenheten regleras i enlighet med ingångna internhyresavtal, m.fl. interna avtal.

Intäkter

Intäkterna i verksamheten förutsätts öka med i genomsnitt 1,7 %. Taxor och avgifter ska anpassas till den allmänna prisutvecklingen samt vara baserade på självkostnadsprincipen.

För de taxor och avgifter som måste fastställas av fullmäktige ska nämnderna utarbeta förslag i förekommande fall.

Nämnderna ska aktivt söka möjligheter till ökad intäktsfinansiering samt eventuellt verksamhetsfrämjande projekt som kan finansieras via EU-medel eller andra bidrag.

Volymförändringar

Nämnderna skall arbeta fram en grundbudget för 2012 som motsvarar samma kvalitetsnivå, personaltäthet etc. som beslutad budget 2011 justerad med beslutade volym- och verksamhetsförändringar t.o.m. 2011 06 30 samt kostnads- och intäktsökningar enligt fastställda direktiv.

Effekterna av volymförändringar (både minskningar och ökningar) ska utredas och belysas. Vid större förändringar måste detta beaktas innan den slutliga budgeten fastställs. Även förändringar i form av avgående eller tillkommande ansvarstaganden ska belysas innan den slutliga budgeten fastställs. En sammanställning av förvaltningens volymförändringar behandlas under rubriken "volymförändringar".

Strukturförändringar och besparingar

Nämnderna ansvarar för att söka strukturförändringar samt effektiviseringar som medför att givna ramar kan hållas.

För att förbättra beslutsunderlaget, samt möjliggöra prioriteringar, ska varje nämnd upprätta en sammanställning över kostnadsminskande åtgärder. Summan av åtgärderna ska motsvara eventuella besparingar inom befintlig verksamhet, för att komma ned i given ram.

Sammanställningen ska innehålla en kortfattad konsekvensbeskrivning vad dessa åtgärder kommer att innebära.

Budgetberedningen arbetar utifrån dessa sammanställningar, samt fastställda finansiella förutsättningar, fram ett förslag till definitiva budgetramar.

Arbetsplanering mm

Arbetsgången i den centrala budgetprocessen beskrivs mera utförligt i bifogad tidplan – se sidan 9-10.

Förutom moment som lagts fast i tidplanen är målsättningen att fortlöpande följa upp arbetet genom träffar och avstämning mellan olika grupperingar – såsom KS, nämnder, ledningsgrupp och ekonomer. Respektive nämnd ansvarar för upplägget av den interna arbetsprocessen. Om avstämning och samråd ska kunna genomföras fortlöpande fordras det att nämnderna har en viss synkronisering av sina interna tidplaner. Dessa tidplaner ska samordnas och styras genom avstämning i ledningsgruppen.

BUDGETPRINCIPER

Metod

Karlsborgs kommun använder sig av rambudgetering. För att tidigare kunna starta upp processen beslutar kommunstyrelsen om direktiv och preliminära ramar i februari månad. Definitiva ramar och direktiv beslutas av fullmäktige, under juni månad, och bygger på den av fullmäktige beslutade planen för 2012 kompletterad med eventuellt förändrade förutsättningar.

Målstyrning

I budget- och verksamhetsplanen för 2012 skall respektive nämnd införa styrkort utifrån fullmäktiges beslut. Utifrån kommunens vision fastställer fullmäktige olika perspektiv som målstyrningen skall utgå ifrån. Mål och riktlinjer i enlighet med regeringens proposition (2003/04:15) samlas under perspektivet ”Ekonomi”.

Några ekonomistyrningsregler

Konflikt mellan mål och medel i samband med budgetprocessen eller annan planering, ska i huvudsak lösas genom att målen anpassas till de ekonomiska förutsättningarna.

Negativa avvikelser ska lösas inom nämndens egen nettokostnadsram.

Samtliga verksamhetsområden ska budgeteras - även verksamhet som inte fordrar kommunbidrag.

Samtliga personal och dess kostnader skall budgeteras – ej nettokostnad om del/helfinansiering finnes.

Anslagsbindning

Driftbudgeten är bunden till kommunbidraget för respektive nämnd. Detta innebär att nämnderna kan ta beslut om att flytta budgetbelopp från en verksamhet till en annan inom ramen för driftbudgeten.

Ramen för investeringsanslagen (se s. 3) disponeras av KS och fördelas efter godkänd ansökan genom delegationsbeslut av Ekonomichefen. Respektive nämnd äger inte rätt att omfördela beviljade investeringsmedel. Medel som inte har förbrukats återföres till ”kommunbanken”. För ytterligare information se fastställd Investeringspolicy.

Budgetuppföljning

Det åligger förvaltningschef och nämnd att, som ett led i verkställigheten och styrningen av budgeten, fortlöpande följa upp verksamheten.

Den löpande budgetuppföljningen ska innehålla följande huvudmoment:

- Jämförelse mellan faktiskt och planerat resultat, både ur ekonomisk och verksamhetsmässig synvinkel.
- Jämförelse mellan faktiska och planerade personalkostnader.
- Analys av förekommande avvikelser.
- Uppföljning av nämndens styrkort inklusive ”God ekonomisk hushållning”.
- Prognos av ekonomiskt och verksamhetsmässigt utfall för budgetåret som helhet.
- Åtgärdsförslag för att komma till rätta med eventuella negativa avvikelser avseende ekonomi och verksamhetsmål.
- Utfall av beslutade åtgärdsförslag.

NÄMNDSMATERIAL

Följande material ska inlämnas till kommunledningskontorets ekonomienhet senast 2011-09-16.

OBS! Allt material ska vara inskannat i enkelsidigt A4-format för att underlätta vidare distribution. Samtliga handlingar ska vara justerade.

Budget och verksamhetsplan

Nämnderna ska redovisa förslag till Budget och verksamhetsplan 2012 enligt mall som kommer att lämnas från ekonomikontoret. Mallen kommer även att innefatta struktur för nämndernas styrkort enligt fullmäktiges beslut.

Internbudget

Internbudget omfattande drift- och personalbudget ska vara genomarbetad och sammanställd enligt mall i systemet Budget och Prognos.

Utökningar och besparingar med konsekvensanalys

Önskan om utökningar och kostnadsminskande åtgärder ska sammanställas på enhetlig mall samt innehålla en adekvat konsekvensanalys mm.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med regeringens proposition om god ekonomisk hushållning (2003/04:105) ska kommuner ”för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning”.

Nämndernas uppgift är att för sina viktigaste funktioner upprätta mål och riktlinjer i enlighet med ovanstående beslut. Detta sammanfattas i nämndens styrkort under perspektivet ”Ekonomi”.

Övriga handlingar

Justerade nämnds- och MBL-protokoll avseende beslut om budget 2012 ska bifogas handlingarna. Samtliga handlingar ska vara justerade.

För att underlätta den centrala sammanställningen ska samma layout och format som finns i mallarna bibehållas. Allt material ska vara inskannat i enkelsidigt A4-format för att underlätta vidare distribution.

OBS! Kontakta ekonomienheten i god tid om tveksamhet föreligger när det gäller utformning och sammanställning av ovanstående material.

TIDPLAN FÖR ARBETSPROCESSEN – BUDGET 2012

Datum	Aktivitet
2011-02-09	KS fastställde förslag till preliminära budgetramar samt direktiv.
Vecka 8 (21-25/2)	Preliminära budgetramar och direktiv skickades ut till nämnder/förvaltningar som startade upp det interna budgetarbetet.
Vecka 8 (21-25/2)	Ekonomienheten försåg förvaltningarna med underlag avseende preliminära kapitalkostnader 2012.
Vecka 8-49	Ledningsgruppen: Det pågående budgetarbetet stäms fortlöpande av under hela arbetsprocessen.
2011-03-02	Bokslutsberedning. Uppföljning och analys av utfall 2010 Genomgång av preliminära ramar samt direktiv 2012.
2011-04-12	Budgetberedning. Redovisning av arbetsläget för budget 2012. Avstämning mellan kommunledning och nämnder,
2011-06-15	Kommunstyrelsen föreslår budgetdirektiv 2012, definitiva budgetramar och finansiella förutsättningar.
2011-06-27	KF beslutar om budgetdirektiv 2012 och fastställer definitiva budgetramar samt finansiella förutsättningar
Vecka 27 (4-8/7)	Budgetdirektiv och definitiva budgetramar skickas ut till nämnder/förvaltningar.
Augusti/september	Respektive nämnd förhandlar sin budget
2011-09-16	Nämndernas budgetförslag lämnas till ekonomienheten
Vecka 38 (19-23/9)	Ekonomienheten sammanställer budgetunderlaget.

TIDPLAN FÖR ARBETSPROCESSEN – BUDGET 2012

Datum	Aktivitet
Vecka 40	Budgetberedningsvecka, nämnderna kallas enligt nedan:
2011-10-04	Tisdag: 13:00-15:00 Budgetberedningen 15:15-16:30 Bygg- och miljönämnden 16:30-17:00 Budgetberedningen
2011-10-05	Onsdag: 08:30-09:30 Kommunstyrelsen 10:00-11:30 Kultur- och fritidsnämnden 11:30-12:00 Budgetberedningen 13:00-15:30 Barn- och utbildningsnämnden 15:30-16:30 Budgetberedningen
2011-10-06	Torsdag: 08:30-11:00 Socialnämnden 11.00-13:00 Budgetberedningen
2011-10-19	Budget-au
2011-10-26	MBL information
2011-11-02	MBL förhandling
2011-11-09	Förslagsbeslut i kommunstyrelsen inkl. skattesats 2012.
2011-11-28	KF fattar beslut om budget 2012
2011-12-06	Nämnder/förvaltningar överlämnar en slutlig detaljerad drift- och personalbudget
December 2011	Respektive förvaltning upprättar internbudget 2012 i budget- och prognosmodulen.

Justeringar inför ramfördelning budget 2012 Bilaga 1.

Nämnd	Justering för helårseffekt	Kommentar	Justering tillfäll. statsbidrag 2011	Kommentar	Summa nämnd
Kommunstyrelsen	216	Anställningar 1 april systemtekniker+ 150 personalsekr.+66	-770	Samhällsutsmyck. -100 digital bio -200 enkelt avhj. hinder -50 utbild. förtroend. -35 Översiktsplan -385	-554
Kultur- och fritidsnämnden	0		0		0
Bygg och miljönämnden	0		49	Primärkarta + 49	49
Barn- och utbildningsnämnden	0		0		0
Socialnämnden	0		0		0
Summa	216		-721		-505